

TEMPERAMENT, SCHOPNOSTI

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Blanka Chocová

europský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Temperament

- ▶ Soubor převážně vrozených psychických vlastností, které určují dynamiku celého prožívání a chování osobnosti
- ▶ Projevuje se především způsobem reagování člověka → jak snadno reakce vznikají, jak jsou silné, jak rychle se střídají, atp.

Hippokratova/Galenova typologie

- ▶ Hippokrates (5/4. st. ante)
- ▶ Galenos (2. st. ante)
  - Propojili čtyři nejdůležitější štavy v člověku s vlastnostmi
    - Sangvinik – σανγυις
    - Cholerik – χολη
    - Flegmatik – φλεγμα
    - Melancholik – μελαῖνα χολη

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hippokratova/Galenova typologie

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

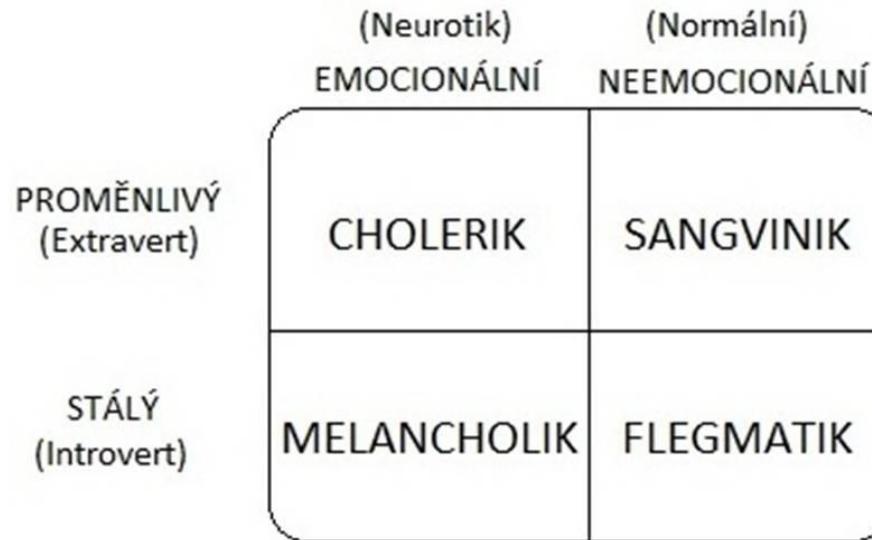
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jungova typologie

- ▶ Carl Gustav Jung (1875 – 1961)
  - Rozlišil dva typy osobnosti, přičemž u člověka se projevují oba typy, ale jeden převládá
  - Ve společnosti – I:E → 1:3
    - Introvert
    - Extravert

Eysenckova typologie

- ▶ Hans Jürgen Eysenck (1916 – 1997)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kretschmerova typologie

- ▶ Ernst Kretschmer (1888 – 1964)
  - Vychází ze vztahu mezi tělesnou konstitucí a temperamentem
    - Pyknik (cyklotym)
    - Astenik (schizotyp)
    - Atletik (ixotyp)
    - Dysplastik

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Schopnosti

- ▶ Vlastnosti osobnosti, které jsou předpokladem pro úspěšné vykonávání určité činnosti
- ▶ Jsou ukazatelem toho, jaký rozdíl bude v kvalitě, rychlosti a snadnosti osvojení si určitého výkonu u různých lidí za stejných podmínek

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Typy schopností

- ▶ Verbální
- ▶ Prostorová představivost
- ▶ Numerické
- ▶ Paměťové
- ▶ Percepční pohotovost
- ▶ Psychomotorické
- ▶ Umělecké

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVYCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčeschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inteligence

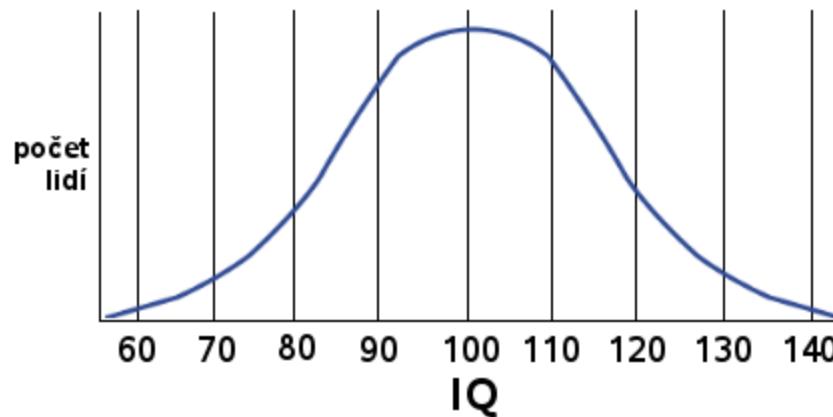
- ▶ Označení pro rozsah určitých kognitivních schopností, které umožňují řešit problémy, učit se, přizpůsobovat se, zobecňovat, apod.

Druhy inteligence

- ▶ Fluidní
- ▶ Krystalická

Obecná inteligence

$$IQ = 100 \times \frac{\text{mentální věk}}{\text{chronologický věk}}$$

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenční
schopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Emoční intelligence

- EQ může být důležitější než IQ

Znaky EQ

- ▶ Znalost vlastních emocí
- ▶ Zvládání emocí
- ▶ Schopnost sám sebe motivovat
- ▶ Schopnost vnímat emoce jiných
- ▶ Schopnost dosahovat dobrých mezilidských vztahů
- ▶ Empatie

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenčníchopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Použitá literatura

KOL. *Odmaturuj ze společenských věd.* Vyd. 1. Brno:
Didaktis, 2008. ISBN 80-7358-122-0.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Four_temperaments_-2.svg

<http://pfyziollfup.upol.cz/castwiki/?p=1459>

<http://www.inteligence.cz/vypocet-iq/>

Vlastní zdroj.

